

Analyse: Passagerflugt vil koste samfundet milliarder

Af: kollektivtrafik

En ny analyse udarbejdet af COWI for DI Transport viser, at hvis passagererne fravælger bus, tog og metro og i stedet tager bilen, vil det få store samfundsøkonomiske konsekvenser. Omkostningerne indebærer faktorer som manglende billetindtægter, øget trængsel på vejene, negativ klimapåvirkning samt støj og- luftforurening

Analysen er udløst af indsatsen mod spredning af corona-virus, som blandt andet omfattede anbefalinger om at begrænse brugen af busser og tog. Anbefalingerne har ud over den ønskede effekt også haft den konsekvens, at der i ugerne efter nedlukningen været et fald af passagerne i den kollektive trafik på op imod 90 procent. I takt med genåbningen af samfundet er nogle af passagerne vendt tilbage til den kollektive trafik, men meget tyder på, at langt fra alle passagerne vil vende tilbage, når samfundet er fuldt genåbnet. Analysen fra Cowi peger på, at hvis det holder stik, vil det få store samfundsøkonomiske konsekvenser både på kort og lang sigt.

Samfundsøkonomiske omkostninger

Analysens konkrete formål har været at belyse de samfundsøkonomiske konsekvenser ved, at passagererne erstatter bus, tog og metro med en bil. Der har været regnet på tre scenarier:

- 50 procent overflytning af passagerer fra kollektiv trafik til biltrafik i 2020
- 25 procent overflytning af passagerer fra kollektiv trafik til biltrafik i 2030
- 10 procent overflytning af passagerer fra kollektiv trafik til biltrafik i 2030

En 50 procent reduktion i den kollektive transport vil alene i 2020 koste samfundet knap 10 milliarder kroner. En 10 procent reduktion i den kollektive transport i 2030 vil koste samfundet ca. 2,1 milliarder kroner samme år.

Analysens beregninger er udarbejdet på baggrund af modelkørsler af trafikken i Landstrafikmodellen (LTM) og med udgangspunkt i den officielle samfundsøkonomiske beregningsmetode på transportområdet, TERESA. De samfundsøkonomiske omkostninger er beregnet med udgangspunkt i forskellige faktorer som manglende billetindtægter, øget trængsel på vejene, klimapåvirkning samt støj og- luftforurening. For at reducere kompleksiteten i scenarierne er der lavet en antagelse om, at alle passagererne flytter direkte fra den kollektive transport og over i bilen. Sandsynligvis vil det ikke ske i praksis, eftersom nogle vil vælge cyklen, mens andre helt vil droppe turen.

Øget trængsel og negativ klimapåvirkning

Beregningerne af de tre scenarier viser, at tidstab for billister grundet øget trængsel og tabet fra faldende billetindtægter er de to effekter, som i størst grad bevirker de samfundsøkonomiske omkostninger negativt. Konkret vil den øgede trængsel i scenariet om 50 procent reduktion i passagerantal alene i 2020 koste 5,8 milliarder kroner. Men også eksterne faktorer som flere uheld, støj og negativ klimapåvirkning bidrager til de øgede samfundsøkonomiske omkostninger. I det samme scenarie vil en negativ klimapåvirkning og luftforurening koste henholdsvis 82 millioner kroner og 256 millioner kroner alene i 2020.

Store konsekvenser for den kollektive trafik og samfundsøkonomien

Beregningerne peger entydigt på, at et forsat lavt passagerantal i den kollektive trafik både på kort og på langt sigt vil få store konsekvenser for den kollektive trafik og samfundsøkonomien.

DI Transport peger derfor på, at det hurtigst muligt skal sikres, at passagererne vender trygt tilbage til den kollektive trafik. Derudover skal der udarbejdes en ambitiøs og langsigtet national plan for hvordan den kollektive trafik kan styrkes i fremtiden. De samfundsøkonomiske konsekvenser bør få regeringen og politikerne til straks at reagere og aktivt i samarbejde med branchen finde nogle langsigtede og holdbare løsninger.

Samlede samfundsøkonomiske omkostninger (tre scenarier):

- Første scenarie: Overflytning af 50 procent af kollektiv trafik til bilture i 2020: -9.617 milliarder kroner
- Andet scenarie: Overflytning af 10 procent af kollektiv trafik til bilture i 2030: -2.120 milliarder kroner
- Tredie scenarie: Overflytning af 25 procent af kollektiv trafik til bilture i 2030: -5.502 milliarder kroner

Interesserede kan læse analysen fra Cowi [her](#):